

**Поняття міжнародних стандартів
кримінального права та форми
врахування кращих зарубіжних
практик їх регламентації у Загальній
частині нового КК України**

*Вячеслав НАВРОЦЬКИЙ,
член Робочої групи
з розвитку кримінального права*

ЗАГАЛЬНОУКРАЇНСЬКЕ ПРАГНЕННЯ ВСЕ РОБИТИ «НА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ» ТА «СВІТОВОМУ» РІВНІ

Загалом – правильні
та добрі намагання

Доведення ситуації до абсурду в
багатьох конкретних випадках:

- абсолютизація ідеї;
- відмова від оригінальних
національних рішень;
- наявність певного зарубіжного
досвіду як передумова схвалення
вітчизняного продукту

ВИМОГА ПРОВЕСТИ КОДИФІКАЦІЮ «НА РІВНІ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ». А ВОНИ ІСНУЮТЬ???

Чи є якісь загальновизнані у всьому світі показники, яким повинен відповідати кримінальний закон?

Чи існують
взаємоприйнятні правила
проведення кодифікації?

Поняття міжнародних стандартів кримінального права

Що таке стандарт?

За яких умов він є міжнародним?

Чи підлягає стандартизації кримінально-правова сфера?

СТАНДАРТ

В широкому розумінні –
еталон, зразок:

- якому мають відповідати усі інші об'єкти стандартизації;
- з яким можна порівняти конкретний об'єкт [КК, його складові]

Як правове поняття –
нормативний акт:

- прийнятий компетентним органом;
- загальнообов'язковий;
- містить правила поведінки;
- розрахований на неодноразове застосування;
- ...

СТАНДАРТ МІЖНАРОДНИЙ

Визнаний в усьому світі

Визнаний принаймні
кількома державами,
закріплений у
багатосторонніх угодах

СТАНДАРТ МІЖНАРОДНИЙ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Що таке кримінальне право?

Стосується воно лише злочинів, чи й проступків?

Які його джерела?

Якою має бути форма законодавчого акта?

Які законодавчі рішення прийнятні/неприпустимі?

**ЧИ ІСНУЮТЬ СТАЛІ ВІДПОВІДІ
НА ЦІ ПИТАННЯ?**

ЯКІ ВИМОГИ ЩОДО ФОРМИ ТА ЗМІСТУ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНУ ЗАКРІПЛЕНІ У МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ АКТАХ («стандартах»)?

Щодо **форми** – жодних
(принаймні автору вони
невідомі)

Щодо **змісту**:

- більш-менш конкретні існують у частині криміналізації та пеналізації окремих видів злочинів;
- вкрай аморфні – які стосуються дії закону в часі, дотримання засад юридичної визначеності...

НА ЩО ОРІЄНТУВАТИСЯ, ЯКЩО СТАНДАРТИ НЕ ІСНУЮТЬ ЧИ ВКРАЙ НЕВІЗНАЧЕНІ?

- Загальна декларація прав людини (1948);
- Міжнародний пакт про політичні і громадянські права (1973);
- ЄКПЛ та Протоколи;
- практика ЄСПЛ (у частині оцінки національного законодавства);
- теоретичні концепти;
- зарубіжний досвід...

ЗА ВСЕ ДОБРЕ, ПРОТИ ВСЬОГО ПОГАНОВОГО...

**Загальноприйнятих
вимог до КК фактично не
існує.**

Є безліч побажань та уявлень,
яким має бути КК, часто
взаємовиключних.

У світі існує біля двохсот
держав, чи не кожна має
власну модель
кримінально-правової
регламентації.

Не існує якогось КК, що
міг би/мав би стати
орієнтиром – проект КК
України 2020 цілком
оригінальний.

**Але й багатьох КК є
повчальні рішення.**

ФОРМИ ВРАХУВАННЯ КРАЩИХ ЗАРУБІЖНИХ ПРАКТИК РЕГЛАМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ УКРАЇНИ У КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІЙ СФЕРІ

**Дослівне відтворення
текстів міжнародних
угод у майбутньому КК
України**

Проблеми і ризики:

- забезпечення системності вітчизняного закону;
- невластива термінологія;
- неоднозначний переклад термінів.

ФОРМИ ВРАХУВАННЯ КРАЩИХ ЗАРУБІЖНИХ ПРАКТИК РЕГЛАМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ УКРАЇНИ У КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІЙ СФЕРІ

**Формування загальних
норм, які б охоплювали і
міжнародно-правові
вимоги**

Проблеми і ризики:

- не всі положення МПА будуть охоплені;
- звинувачення у недотримання вимог МПА;
- зарубіжні партнери віддають перевагу дотриманню «букви» НПА.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК:

«Я в восторге от Нью-Йорка города.
Но кепчонку не сдеру с виска.
У советских собственная гордость:
На буржуев смотрим свысока»

«Та нехай собі як знають
Божеволіють, конають, -
Нам своє робить»

Таким чином:

- КК пишемо для себе;
- він має бути
якнайкращим;
- законодавчі рішення
можуть бути самими
різноманітними;
- NB! системність,
відповідність
здоровому глузду,
принципам права...

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

і ГОТОВИЙ ДО ДИСКУСІЇ!